

¶ Många av de europeer som under 16- och 1700-talet emigrerade till Amerika var frireligiösa flyktingar – de flydde för att fritt kunna utöva sin tro. Religionsfrihet blev också en av grundstenarna när USA byggdes. ¶ I början av 60-talet smädade Bob Dylan i sången *With God on Our Side* USA:s krigsaggressioner – alltid rättfärdigade med hänvisning till Gud. I dag får artister som Frank Zappa se sina plattor bli brända på bål av grupper som bedriver rasistiska och moraliska kampanjer ”med Gud på sin sida”. Också fotografer, t ex Robert Mapplethorpe,

har bannlysts. ¶ Framför allt är nu religion ”big business”. Kyrkor behöver inte betala skatt och de är inte subventionerade. Gud säljs som vilken annan produkt som helst och de religiösa grupperna klarar sig bra, investerar i företag och fastigheter. TV-predikanterna tjänar miljoner på sina shower. ¶ I hela landet existerar uppskattningsvis 3 700 olika religiösa grupperingar. Några av dem var målet när den belgiske fotografen Carl De Keyzer, med hustru och treårig son, under ett år reste runt i husbil i USA. Han besökte olika religiösa sammankomster och ”chockerades över att religionen spelar en så stark roll i det amerikanska samhället”. ¶ – Jag frågade mig om och om igen: Hur är det möjligt att all denna religionsutövning är så stark? Men jag har inget svar, jag är ingen filosof. Jag har sett fenomenet och beskrivit det på mitt sätt, säger De Keyzer. ¶ I februari hade hans utställning *God Inc.* vernissage på Canon Image Gallery i Amsterdam. Samtidigt släpptes en bok med De Keyzers bilder och dagboksanteckningar. ¶ Detta är det tredje stora bok- och utställningsprojektet för Carl De Keyzer, född -58. 1987 kom *India* och två år senare den prisbelönta skildringen från Sovjetunionen, *Homo Sovieticus*. Han är ansluten till Magnum och tilldelades i fjol ”W. Eugene Smith Award”. □

GÖSTA FLEMMING

Ku Klux Klan-möte. Hico, Texas, juni 1991.

”Hälften av publiken består av unga skinheads i svarta t-tröjor dekorerade med dödsallar och SS-tecken. Jag känner igen några från Nynazistiska kyrkan i Idaho och KKK-mötet i Forth Smith. De reser verkligen omkring. Eller är det så att klanen inte har fler medlemmar?... En kvart senare har korset nästan brunnit upp. Nu vänder sig alla mot mig och jag förväntar mig det värsta eftersom jag har bränt av flera blixtrar under ceremonin. Men istället för att slå sönder kameran ger de mig sina egna kompaktkameror och poserar framför korset. Alla vänsterarmar höjs unisont – inte den högra som hos

nazisterna, ’den vänstra är närmare hjärtat’. De står kvar så tills alla bilder är tagna. Till och med när jag laddar kameran med ny film står de stilla flera minuter utan att röra sig.”

Åskådare vid ett historiskt festspel, arrangerat av Jesu Kristi kyrka av sista dagars heliga. Palmyra, New York, juli 1990.

”Varje år träffas några hundra mormoner för att iscensätta historier ur Mormons bok och mormonprofeten Joseph Smiths liv. Skådespelet äger rum vid foten av kullen Cummorah, där Joseph fann Mormons bok inristad i guldtaflor. Efter att ha läst dem lämnade han tillbaka tavlorna till en ängel och ingen har sedan sett dem.... Jesu uppståndelse repeteras. Framme på scenen hänger en ung mormon i stälkablur med utsträckta armar och åker upp och ned ett par gånger för att hitta den rätta farten.... På vägen dit stannar vi vid ’Mormon Chicken’. För den lokale handlarn är det gyllene dagar. Med sina Mormon Chicken och t-tröjor med mormonmotiv utgör han en del i den livliga pengaverksambet som religionen har blivit här. En amerikansk sekt som förnekar materialismen är dömd att misslyckas. Antikommunism är också något som förenar de flesta kyrkor.... Innan föreställningen delar funktionärerna ut fyrfärgsporträtt av Jesus. De 20 000 åskådarna kommer för de visuella Disney-effekterna. Också lutherska och katolska präster och deras familjer tillbringar kvällen här. Kommer de för att hålla ett öga på konkurrenterna?”

”En amerikansk religiös sekt som förnekar materialismen är dömd att misslyckas. Antikommunism är också något som förenar de flesta kyrkor.”

aktiebolag Gud

Kör vid evangelisten Billy Grahams Long Island-korståg. Nassau Veterans Colliseum, Uniondale, Long Island, New York, september 1990.

"Billy Graham är den skickligaste och mest inflytelserika evangelisten i USA. Genom åren har han lyckats vinna de flesta presidenters förtroende. I kristider, t ex under Gulfkriget, tillfrågas han om råd.... Under ett korståg mot synden stannar han till i New York. Han kallade en gång denna stad för USA:s Sodom och Gomorra. Nu har han kommit för att delvis återkalla detta bann; hans ton är betydligt mildare. Den största ondskan finns nu i Irak. Hussein är djävulen förkroppsligad och måste bekämpas med alla medel, i värsta fall med hjälp av ryssarna. Dom är inte längre så hemska. Det har Billy själv fått erfara efter att ha träffat Raisa Gorbatsjov. Hon talade om för honom att hon trodde på att det måste finnas någonting däruppe. Efter Billy Joel (popsångaren) är Billy Graham den förste att fylla Colliseum; 20 000 människor. Men publiken ombeds att inte applådera för länge eftersom Billys tv-sändningsersättning är 1 000 dollar per minut."

Aktörer i det årliga julsådespelet som arrangeras av Den första presbyterianska kyrkan i De Bary, Florida, december 1990.

Gudstjänst av Dr Robert Schuller i Crystal Cathedral. Anaheim, Kalifornien, juni 1991.

"Jag besöker mässan, en show i bästa amerikanska tradition. Här tillåts du inte missa någonting. Högtalare i alla hörn förstärker den gigantiska orgelns ljud och den himmelskt sjungande kören, medan en jättestor Sony Jumbotron videoskärm visar varje detalj av skådespelet i uppförstoring."

**Pingstpredikanter i samband med
Mardi Gras-karnevalen. New Orleans,
Louisiana, februari 1991.**

"Pingstvävner har samlats till en religiös antiparad mot den syndfulla Mardi Gras-karnevalen. En man bär på ett kors med inbyggda batterier. Hans elektroniska anslagstavla lyser omväxlande: 'Gud är kärlek', 'Jesus är kung' och 'Jesus finns'. 'Guds röst', några män med högtalare på sina huvuden, beskyddas av några kraftiga 'gudsoldater'.... Folk griper tag i min arm och säger att de är pånyttfödda. Folkmassan talar i tungor och är hänfödda; kvinnor och män rullar på trottoaren. Under tiden är jag noggrant iakttagen av en religiös livvakt. Först efter att jag har bränt av blixtrar upp i luften och knäböjt som gensvar till upprepade anmaningar om bön och konvertering, kostar han på sig ett leende.... Vi kommer fram till Bourbon Street, hjärtat av New Orleans, nöjesdistriktets och Mardi Gras-festligheternas navel.... Ett par tusen korsfarare mot synden.... Jag noterar att många av deltagarna har ärr i ansiktena. Några gömmer sina ansikten i händerna, andra blundar eller gråter vid åsynen av så mycket ondska. Satan själv får dem att darra.... Och de uppslupna åskådarna längs trottoarerna får inte nog. Män sprutar öl över den religiösa processionen och till och med pinkar mot den. Kvinnor tar av sig kläderna och bärs nakna framför pingstvävnerna."

**Predikant på Daytona Beach under
50-årsjubileet av "Bike Week"
(Motorcykelveckan), när ca 300 000
motorcykelåkare fanns på plats.
Daytona Beach, Florida, mars 1991.**

**Kyrkan Guds profetia, New Smyrna
Beach, Florida, december 1991.**